

Universitätsbibliothek Paderborn

Domus Æternitatis

Reserata, Et Ad Ingrediendum Quotidie Memoræ cogitationibus,
Intellectûs considerationibus, ac voluntatis affectibus Aperta ; Serviet
quoque pro Concionibus; uti & pro Exhortationibus, in Agoniae Domini
Sodalitatibus

continens Impedimenta Et Adjumenta Æternæ beatitudinis

Dirckinck, Johann

Coloniae Agrippinae, 1713

30. Medium XVII. Viaticum æternitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50716)

CONSIDERATIO XXX.

Medium XVII. Æternæ Salutis.

Viaticum æternitatis.

*Surge, comede, grandis enim tibi restat
via. 3. Reg. c. 19. 7.*

27. Decembris.

CONSIDERA Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ab Ecclesia Catholica appellari & esse *Viaticum*, proficentium ad æternitatem; & ad vitam beatam. Secundum illud Christi Domini: *Qui manducat hunc panem, vivet in æternum.* Joan. c. 6. Hic enim divinus panis, tribuit animæ vitam gratiæ, duran- tem usque ad vitam gloriæ, atque in om- nem æternitatem. Corpori verò tribuit resurrectionem à morte, & vitam glo- riosam pariter in æternum. Cur autem dicitur viaticum? *Viaticum* nihil aliud est, nisi provisio annonæ & pecuniæ, iter viatoris necessariæ; cujus loco Christia- nis, iter æternitatis ingressuris, præbetur viaticum Eucharisticum; uti cum S. Am- brofio, aliisque Patribus, docet S. Tho- mas

mas

330 *Domus aternitatis. Consideratio
mas opusc. 38. c. 32. Eucharistia, inquit,
viaticum appellatur, quia in viareficiens,
ad patriam usque perducit.*

II. Viatici hujus divini figura olim pre-
cessit, quando Dominus in deserto, Patri-
bus, *manna* pluit: quia sicut manna popu-
lum pavit, confortavit, atque ad terram
promissionis deduxit: ita hæc esca cele-
stis, per hujus sæculi desertum proficiscen-
tes, alit, roborat & in cælum evehit: *est
enim pascha, id est transitus Domini; ideo
que Agnus comedebatur à tenentibus
manu baculos, tanquam ad iter accin-
ctis, & festinanter. Festinanter ergo
pascha comedite, hortatur S. Gregorius
id est ad solennitatem patriæ celestis festi-
nate: nemo in hujus vite itinere torpescit,
ne in patria locum perdat. Hom. 22. in
Evang.*

III. Hoc viaticum, hoc divinum man-
na, hic Agnus, illud manna vetus Israëli-
tarum superat, velut lux umbram: illud
enim longè majoris virtutis, Christo Do-
mino teste Joan. 6. *Patres vestri manduca-
verunt manna, & mortui sunt: qui
manducat hunc panem vivet in aeternum.*

Duos igitur effectus præstantes causat, hoc Sacramentale manna. I. Dat vitam æternam animæ, hinc migranti; *vivet in æternum*. II. Dat corpori jus ad resurrectionem gloriosam, unde addit Salvator l. c. *Et ego resuscitabo eum in novissimo die*. Resuscitabo & ad immortalitatem, & ad gloriam S. Gregorius Nyssenus orat. catech. c. 37. *Corpus nostrum, inquit, non potest consequi immortalitatem, nisi corpori huic immortalis Christi fuerit conjunctum*. S. Cyrillus hinc L. 4. c. 16. Viaticum hoc nominat *cibum nutrientem ad immortalitatem & vitam æternam*. Et Concilium Nicenum, vocat *symbolum resurrectionis*.

Aspirationes.

O Viaticum æternitatis! in itinere ignoto ac formidabili æternitatis, me deficientem refice. O manna divinum! me prostratum dejectumque releva; animos labanti suggere; insultus Dæmonis, calcaneo meo insidiantis, retunde: Tu es *pharmacum immortalitatis* (S. Ignatius M. ep. 14. ad Ephes.) *spem certam*

332 *Domus aternitatis. Consideratio*
certam immortalitatis impertiri. Tu es
pignus gloriæ ; illius promissionis con-
firmationem in me operare ; ut cum gau-
dio iter illud ingrediar , ad quod etiam
Sancti trepidarunt. Aperi oculos animæ
meæ, ut credam, sperem, amem te in hoc
tempore ; donec aspiciam facie ad fa-
ciem, quem nunc video per speculum in
ænigmate ; & manna illud panemque
Angelorum degustem totâ æternitate.

28. *Decembris.*

I. **V**aticum Eucharisticum , non so-
lum est Viaticum proficiscen-
tium, sed etiam , panis *confortans cor mor-
rientium* : præclaram hujus panis vivi
& confortantis figuram exhibuit, subci-
neritius Eliæ panis, qui vires ad iter pro-
sequendum illi contulit : *panis confortans cor hominis.* Elias Jezabelis perfecutionem fugiens, in deserto, exitinere-
fessus & languidus, cum sub junipero
somnia caperet ; ab Angelo excitatus,
atque hisce verbis animatus est : *Surg
comede , grandis enim tibi restat via.*
Reg. c. 19. 7. *Qui cum surrexisset,*

subcineritium panem, & vas aqua? comedat & bibit: & ambulavit in fortitudine cibi illius, quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, usque ad montem Dei Horeb. O præclara Viatici Eucharistici figura ac typus!

II. Magna haud dubiè fuit panis huius Eliæ, præstantia & virtus, quadraginta diebus ac noctibus, iter facienti robur addens: sed longè majoris efficaciam ac præstantiam, est Eucharistiæ viaticum, vires suggerens, donec veniatur ad Montem Horeb cælestem. Sed perpende utriusque disparitatem. I. Panis ille erat subcineritius, id est sub cinere tostus: hic est divinus, imò ipse Deus. II. Illi admixta aqua huic adjunctus pretiosus Domini Jesu sanguis. III. Ille datus ab Angelo; hic ab ipso Deo. IV. Datus est ille, in umbra legis spinosæ quiescenti: hic laborantibus in lege gratiæ. V. Ille confortat ad quadraginta dies; hic ad totam vitam. VI. Ille ad totidem noctes roborat; hic tenebras fugat, diemque perpetuum efficit. VII. Ille ducit ad montem Dei Horeb, id est ad montem Sinai,

Sinai,

334 *Domus aternitatis. Consideratio*
Sinai, cuius vertex unus vocabatur Ho-
reb, hic in cælum feliciter deducit. Unde
meritò à S. Augustino *panis regni Dei*
nuncupatur. O quanta utriusque panis
distantia.

III. Sed perpendamus ulterius huius
divini panis & viatici virtutes, ut majore
in illud appetitū feramur, & non ad ul-
timam ferè horam differamus. I. Spiritus
vitales & animales vivificat ac puri-
ficat, viatoremque leviolem reddit, ut
versus cælum eleuet. Ideo à S Fulberto
Episcopo Carnotensi Ep. 1. appellatur
*Cæleste ferculum, è calo veniens & ad ca-
lum ducens.* II. Vires conservat & auget.
Hinc à S. Athanasio Tract. de verb. E-
vang. vocatur *Sacramentum conservati-
vum ad resurrectionem vitæ aternæ.* III.
Oculos illuminat, magis quàm mel Jo-
nathæ & viatores à præcipitiis, viaque
erroribus, ad viam rectam revocat. IV.
Animas sanctificat. Unde in Canone mis-
sæ, *panis sanctus vitæ aternæ & calix sa-
lutis perpetuæ nominatur.* V. Denique à
morte aterna liberat. Eo enim *radix
mors evertitur atque destruitur.* S. Crull.
Alexand. L. 4. in Joan. c. 16. Pre-

Precatio.

O Panis Eucharistice! pane illo sub-
 cineritio Eliæ infinite præstantior;
 panis vitæ & viventium, & confortans
 cor morientium: ubi mors januam meam
 pulsaverit, atque ad iter æternitatis
 ignotum, me evocaverit, confortame
 debilem, excita dormientem, languen-
 tem erige, oculos illumina, animam san-
 ctifica, à morte æterna eam libera, ac gra-
 tiâ tuâ protegente sic roborâ; ut ulti-
 mum, periculosumque iter ad vitam fu-
 turam, alacriter & securè conficiam; at-
 que *in fortitudine cibi illius ambulem,*
usque ad montem Dei Horeb celestem, ibi-
 dem te laudaturus, ac benedicturus in
 sæcula.

29. Decembris.

Vaticum Eucharisticum, in agone
 Christianis scutum est & gladius
 contra tartareas phalanges, muniens,
 easque in fugam conjiciens. Figura hu-
 jus luculenta extitit panis à milite visus
 evertere castra Madianitarum Judicum
 c. 7. 13 *Vidi, inquiebat, somnium, & vi-*
Pars IV. P deba-

336 *Domus eternitatis. Consideratio*
debatur mihi, quasi subcineritius panis ex
hordeo, volvi & in castra Madian descen-
dere (in quibus numerabantur 135.
millia militum) cumque venisset ad ta-
bernaculum (Regis) percussit illud atque
subvertit, & terra funditus coaquavit.
Respondit ille, cui loquebatur miles; non
est hoc aliud nisi gladius Gedeonis: tradi-
dit enim Dominus in manu ejus Madian
& omnia castra ejus. Sic viaticum Eucha-
risticum, velut gladius Gedeonis, stygios
hostes à morientibus fugat; & ab omni
eorum impugnatione liberat.

II. Viaticum Eucharisticum est sym-
bolum seu signum victoriæ; cujus figu-
ra fuit panis Abrahamo victori datus
Gen. c. 14. 18. Cùm enim superasset in
prælio Chodorlahomor, sociosque Re-
ges, benedixit illi Melchisedech Rex Sa-
lem, sive Jerusalem, proferens panem &
vinum, erat enim Sacerdos Altissimi. Pari-
ratione, viaticum Eucharisticum Christiano
ex hac vita discessuro, tanquam de mun-
do, carne ac Diabolo victori præbetur,
velut victoriæ signum: deinde in præ-
mium, ac denique in pharmacum ad san-
nandas

nandas plagas, si quæ in pugna sint acceptæ. Ut enim docet Magister sententiarum 4. dist. 12. *Institutum est hoc Sacramentum, in augmentum virtutis, & in medicinam quotidiane infirmitatis.*

III. Denique viaticum corporis Domini, est quasi currus triumphalis Christi athletas, in prælio victores, ad Capitolium cæleste devehens. Vehiculum hoc admirabile, in curru Eliæ adumbra- tum est, quo Vates ille zelosus in cælum subvectus est; habetque aurigam ipsum- met Christum; Redemptorem nostrum, in eo residentem. Ideo Christianus jam moribundus, & hostibus devictis triumphaturus, meritò inclamat cum Elisæo: *Pater mi, Pater mi, currus Israel & auriga eius.* 4. Reg. c. 2. O currus ignee, cur- rus veri Israël & populi Dei electi, cur- rus triumphalis, obsecro, me vitâ fun- ctum, cum singulari S. Angelorum ac Beatorum gaudio, gratulatione & plau- su, in cælestem paradisum devehe, ut ibi- dem beneficia tua, & misericordias tuas in æt- num decantem.

Invitatio.

O Viaticum divinum omnium piè in Domino morientium! ne sinas me, sine tui susceptione, ex hac vita mortali, ad immortalem emigrare: sed pasce me, refice me, muni me, & velut gladius Gedeonis arma me; velut panis Madian, lemurum infernalium castra dissipa: velut victoriæ symbolum ac præmium, te mihi largire; ac demum velut currus triumphalis, in cælum me deporta victorem; ut tibi perpetuum canam epinicium. Absit, absit à te anima mea, ut ad extrema deducta, ignorantium more, viaticum sumore tergiverferis aut id in horam postremam differas; quin potiùs ad illud totâ mente anhela: *Exere palatum fidei, dilata fauces spei, viscera charitatis extende, & sume panem vita, interioris hominis alimentum, non arte pistoriâ fermentatum, sed incarnata Deitatis vitale pulmentum: sume nihilo minùs, vinum, non sordido cultore calcatum; sed torculari crucis expressum. Gusta igitur celestis ferculis suavitatem; sed ne nausees terreni*

Decembris 30.

339

germinis saporem. S. Fulbertus Episc.
Carnotensis. Epist. 1.

CONSIDERATIO XXXI.

Medium XVIII. Æternæ Salutis.

Tuba æternitatis.

Fas tibi duas tubas argenteas ductiles.

Num. c. 10. 2.

30. Decembris.

I. **C**onsidera Deum in lege veteri Numerorum c. 10. 2. iussisse per Moysen fieri duas tubas argenteas, quibus dum Sacerdotes clangerent 1. populum monerent, movenda esse castra. 2. Ut populum convocarent & incitarent ad bellum. 3. Ut eundem ad sacrificia, festaque solennia accerserent. Per has tubas sacrarum literarum Interpretes, intelligunt minas inferni, & promissiones cæli, quas populo jugiter insonare debent, verbi divini præcones; ut æternitatis damnatæ metu, ac felicitatis æternæ spe, corda hominum feriant & compungant. Ut sic metu perterriti & spe allecti I. Moveant castra, progrediantur-

P 3

que